EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 22.9.2009
COM(2009) 492 galīgā redakcija

2009/0133 (ACC)

Priekšlikums

**PADOMES LĒMUMS**

**par Pamatnolīguma par visaptverošu partnerību un sadarbību starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Indonēzijas Republiku, no otras puses, parakstīšanu**

## PASKAIDROJUMA MEMORANDS

Padome 2004. gada novembrī pilnvaroja Komisiju risināt sarunas par individuāliem partnerības un sadarbības pamatnolīgumiem (PSP) ar Taizemi, Indonēziju, Singapūru, Filipīnām, Malaiziju un Bruneju. Sarunas ar Indonēziju sākās 2005. gadā un tika noslēgtas 2007. gada jūnijā. Pēc Pastāvīgo pārstāvju komitejas (*Coreper*) atbalsta Komisija 2007.gada jūlijā parafēja PSP. Indonēzija nolīgumu parafēja 2009. gada jūlijā pēc tam, kad Indonēzijas gaisa pārvadātājiem tika daļēji atcelts lidojumu aizliegums Eiropas Savienībā.

Partnerības un sadarbības pamatnolīgums ar Indonēziju radīs modernu struktūru pušu divpusējām attiecībām, ko pašreiz reglamentē EEK un 1980. gada *ASEAN* nolīgums. Tajā iekļauta Indonēzijai juridiski saistoša apņemšanās cilvēktiesību ievērošanas jomā, kā arī pienākumi terorisma apkarošanas un masu iznīcināšanas ieroču jomā, pamatojoties uz starptautiski pieņemtiem standartiem. Indonēzija ir arī piekritusi klauzulai, ar kuru tā apņemas pievienoties Romas Starptautiskās krimināltiesas statūtiem.

PSP paredz sadarbības iespējas plašā jomu spektrā, piemēram, vide un klimata pārmaiņas, enerģētika, zinātne un tehnoloģija, kā arī jūras un gaisa transports. PSP tiek skarti arī jautājumi nelegālās migrācijas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas, nelegālo narkotiku, organizētās noziedzības un korupcijas jomās. Visbeidzot, PSP veido struktūru brīvās tirdzniecības nolīguma (BTN) sarunām ar *ASEAN* valstīm saskaņā ar Padomes secinājumiem par *ASEAN* BTN pilnvarām, atbilstīgi kurām pirms BTN noslēgšanas ir jānoslēdz partnerības un sadarbības nolīgums ar attiecīgajām valstīm.

Politiskā ziņā nolīgums ar Indonēziju būs paraugs partnerības un sadarbības nolīgumu noslēgšanai ar citām reģiona valstīm. PSP ļaus ES uzņemties lielāku atbildību un iegūt lielāku ietekmi reģionā, kas parasti ir vairāk orientēts uz Ķīnu un ASV un kuru šīs valstis vairāk ietekmē. Ar PSP palīdzību ES veicinās Eiropas vērtības un uzlabos konkrētu sadarbību daudzās savstarpēji interesējošās jomās. Visbeidzot, nolīgums tiks uzskatīts par pozitīvu piemēru civilizāciju sadarbībai, ņemot vērā to, ka Indonēzija ir trešā visvairāk apdzīvotā valsts Āzijā un lielākā musulmaņu valsts pasaulē.

2009/0133 (ACC)

Priekšlikums

# PADOMES LĒMUMS

## par Pamatnolīguma par visaptverošu partnerību un sadarbību starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Indonēzijas Republiku, no otras puses, parakstīšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 133. un 181. pantu saistībā ar 300. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu[1],

tā kā:

(1) Padome 2004. gada 25. novembrī pilnvaroja Komisiju risināt sarunas par partnerības un sadarbības pamatnolīgumu, turpmāk tekstā – "Nolīgums", ar Indonēzijas Republiku.

(2) Nolīgums ir jāparaksta, ņemot vērā tā iespējamo noslēgšanu vēlākā datumā,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

*1. pants*

Ar šo Kopienas vārdā tiek apstiprināta Pamatnolīguma par visaptverošu partnerību un sadarbību starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Indonēzijas Republiku, no otras puses, parakstīšana, ņemot vērā Padomes lēmumu par Nolīguma noslēgšanu.

Nolīguma teksts pievienots šim lēmumam.

*2. pants*

Padomes priekšsēdētājs ir pilnvarots iecelt pilnvaroto (-ās) personu (-as) parakstīt Nolīgumu Kopienas vārdā.

---

[1] OV C ., ., . lpp.

Briselē, [...]

*Padomes vārdā —*
*priekšsēdētājs*
*[...]*

**PIELIKUMS**

PAMATNOLĪGUMS PAR VISAPTVEROŠU PARTNERĪBU UN SADARBĪBU STARP EIROPAS KOPIENU UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES, UN INDONĒZIJAS REPUBLIKU, NO OTRAS PUSES

EIROPAS KOPIENA, turpmāk tekstā – „Kopiena”,

kā arī

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJAS REPUBLIKA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Līguma par Eiropas Savienību līgumslēdzējas puses, turpmāk tekstā –„dalībvalstis”,

no vienas puses, un

INDONĒZIJAS REPUBLIKAS VALDĪBA,

no otras puses,

turpmāk tekstā – „Puses”,

ŅEMOT VĒRĀ tradicionālās draudzības saites starp Indonēzijas Republiku un Kopienu un ciešās vēsturiskās, politiskās un ekonomiskās saiknes, kas tās vieno,

TĀ KĀ Puses piešķir īpašu nozīmi visaptverošām savstarpējām attiecībām,

VĒLREIZ APLIECINOT Pušu apņemšanos ievērot Apvienoto Nāciju Hartā iekļautos principus,

VĒLREIZ APLIECINOT Pušu apņemšanos ievērot, veicināt un aizsargāt demokrātijas principus un cilvēka pamattiesības, tiesiskumu, mieru un starptautisko tiesiskumu, kā tas, cita starpā, paredzēts Apvienoto Nāciju Vispārējā Cilvēktiesību deklarācijā, Romas Statūtos un citos starptautiskos cilvēktiesību dokumentos, ja tie ir piemērojami abām Pusēm,

VĒLREIZ APLIECINOT cieņu pret Indonēzijas Republikas suverenitāti, teritoriālo integritāti un valsts vienotību,

VĒLREIZ APLIECINOT savu apņemšanos īstenot tiesiskuma un labas pārvaldības principus un vēlmi veicināt savas tautas ekonomisko un sociālo progresu, ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības principu un vides aizsardzības prasības,

VĒLREIZ APLIECINOT, ka vissmagākie noziegumi, kas satrauc starptautisko sabiedrību, nedrīkst palikt nesodīti un ka šādos noziegumos apsūdzētās personas jāsauc tiesas priekšā un, ja atzītas par vainīgām, attiecīgi jāsoda, un ka jānodrošina efektīva lietu ierosināšana pret šādām personām, veicot pasākumus valstu līmenī un uzlabojot sadarbību globālā līmenī,

PAUŽOT pilnu apņemšanos cīnīties pret visa veida starpvalstu organizēto noziedzību un terorismu saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp tiesību aktiem cilvēktiesību jomā, humānisma principiem migrācijas un bēgļu jautājumos un starptautiskajām cilvēktiesībām, izveidojot efektīvu starptautisku sadarbību un instrumentus, lai nodrošinātu šādas noziedzības un terorisma izskaušanu,

TĀ KĀ Puses atzīst, ka attiecīgo starptautisko konvenciju un citu attiecīgo ANO Drošības Padomes rezolūciju, tostarp ANO Drošības Padomes Rezolūcijas 1540, pieņemšana ir pamatā visas starptautiskās kopienas apņēmībai apkarot masu iznīcināšanas ieroču izplatību,

ATZĪSTOT vajadzību nostiprināt atbruņošanās un neizplatīšanas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, cita starpā, lai nepieļautu briesmas, ko rada masu iznīcināšanas ieroči,

ATZĪSTOT 1980. gada 7. marta Sadarbības nolīguma starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Indonēziju, Malaiziju, Filipīnām, Singapūru un Taizemi – Dienvidaustrumu Āzijas valstu apvienības (*ASEAN*) dalībvalstīm – un turpmāko pievienošanās protokolu nozīmību,

ATZĪSTOT to, cik būtiski ir stiprināt Pušu savstarpējās attiecības, lai uzlabotu to sadarbību un Pušu kopīgo gribu nostiprināt, padziļināt un dažādot savas attiecības abpusēju interešu jomās, pamatojoties uz vienlīdzību, nediskrimināciju, saudzību pret dabisku vidi un abpusēju izdevīgumu,

APSTIPRINOT savu vēlmi, ņemot vērā reģionālā līmenī īstenotos pasākumus, uzlabot sadarbību starp Kopienu un Indonēzijas Republiku, kuras pamatā ir kopīgas vērtības un abpusējs izdevīgums,

SASKAŅĀ ar valstu attiecīgajiem normatīvajiem aktiem,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

## I SADAĻA

## BŪTĪBA UN DARBĪBAS JOMA

### 1. pants
### Vispārīgi principi

1. Demokrātijas principu un cilvēka pamattiesību ievērošana, kā tas paredzēts Vispārējā Cilvēktiesību deklarācijā un citos starptautiskos cilvēktiesību dokumentos, kas piemērojami abām Pusēm, ir abu Pušu iekšpolitikas un starptautiskās politikas pamatā un ir būtiska šā Nolīguma sastāvdaļa.

2. Puses apstiprina tām kopīgās vērtības, kas izklāstītas Apvienoto Nāciju Hartā.

3. Puses apstiprina savu apņemšanos veicināt ilgtspējīgu attīstību, sadarboties, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmu, un dot savu ieguldījumu Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanā.

4. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos ievērot 2005. gada Parīzes Deklarāciju par palīdzības efektivitāti un vienojas nostiprināt sadarbību ar mērķi vēl vairāk uzlabot veikumu attīstības jomā.

5. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos īstenot labas pārvaldības un tiesiskuma principus, tostarp tiesu varas neatkarību, un apkarot korupciju.

6. Šā Partnerības un sadarbības nolīguma īstenošanas pamatā ir vienlīdzības un abpusēja izdevīguma principi.

2. pants

**Sadarbības mērķi**

Lai stiprinātu savas divpusējās attiecības, Puses apņemas uzturēt visaptverošu dialogu un veicināt turpmāku savstarpējo sadarbību visās nozarēs, kurās Pusēm ir abpusējas intereses. Puses jo īpaši centīsies:

a) izveidot sadarbību divpusējā līmenī, kā arī visos attiecīgajos reģionālajos un starptautiskajos forumos un organizācijās;

b) attīstīt tirdzniecību un ieguldījumus Pušu starpā un abām pusēm izdevīgā veidā;

c) izveidot sadarbību visās ar tirdzniecību un ieguldījumiem saistītās jomās, kurās abas Puses ir ieinteresētas, lai veicinātu tirdzniecības un ieguldījumu plūsmas un novērstu šķēršļus tirdzniecībai un ieguldījumiem, tostarp veicinot arī EK un ASEAN reģionālās iniciatīvas, kas tiek īstenotas pašreiz vai vēl tiks īstenotas;

d) izveidot sadarbību citās abpusēji interesējošās nozarēs, sevišķi tūrisma un finanšu pakalpojumu jomā, nodokļu piemērošanas un muitas jomā, makroekonomikas politikas, rūpniecības politikas un mazo un vidējo uzņēmumu jomā, informācijas sabiedrības, zinātnes un tehnoloģijas jomā, enerģētikas, transporta un transporta drošības jomā, izglītības un kultūras jomā, cilvēktiesību, vides aizsardzības un dabas resursu, tostarp jūras vides, jomā, mežsaimniecības, lauksaimniecības un lauku attīstības jomā, sadarbību jūras politikas un zivsaimniecības jomā, veselības aprūpes, pārtikas drošības, dzīvnieku veselības jomā, statistikas, personas datu aizsardzības jomā, sadarbību valsts un sabiedrības pārvaldes modernizācijā, un intelektuālā īpašuma tiesību jomā;

e) izveidot sadarbību migrācijas, tostarp legālās un nelegālās migrācijas, cilvēku kontrabandas un cilvēku tirdzniecības jautājumos;

f) izveidot sadarbību cilvēktiesību un tieslietu jautājumos;

g) izveidot sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanai;

h) izveidot sadarbību, lai apkarotu terorismu un starptautiskos noziegumus, piemēram, aizliegto narkotiku un to prekursoru ražošanu un nelegālo tirdzniecību, un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu;

i) uzlabot abu Pušu pašreizējo līdzdalību un veicināt iespējamo līdzdalību apakšreģionālās un reģionālās sadarbības programmās;

j) palielināt abu Pušu atpazīstamību attiecīgi otras Puses reģionā;

k) veicināt cilvēku savstarpējo saprašanos, izmantojot dažādu nevalstisku struktūru, piemēram, analītiķu grupu, akadēmisko aprindu, pilsoniskās sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu sadarbību semināru, konferenču, jauniešu apmaiņas programmu un citu pasākumu veidā.

3. pants

**Masu iznīcināšanas ieroču izplatības apkarošana**

1. Puses uzskata, ka masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem dalībniekiem ir vieni no nopietnākajiem draudiem starptautiskajai stabilitātei un drošībai.

2. Tādēļ puses vienojas sadarboties un dot savu ieguldījumu cīņā pret masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, pilnībā ievērojot un valsts līmenī īstenojot spēkā esošās saistības, kas paredzētas daudzpusējos atbruņošanās un ieroču neizplatīšanas līgumos/konvencijās, kā arī citus starptautiski apspriestus nolīgumus un Apvienoto Nāciju Hartā paredzētās starptautiskās saistības. Puses vienojas, ka šis noteikums ir šā Nolīguma būtisks elements.

3. Puses turpmāk vienojas sadarboties un veikt pasākumus, lai stiprinātu tādu starptautisko dokumentu izpildi atbruņošanās un masu iznīcināšanas ieroču neizplatības jomā, kas piemērojami abām Pusēm, cita starpā, daloties ar informāciju, speciālajām zināšanām un pieredzi.

4. Puses vienojas arī sadarboties un dot savu ieguldījumu, lai cīnītos pret masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, rīkojoties, lai parakstītu, ratificētu vai pievienotos visiem pārējiem būtiskajiem starptautiskajiem dokumentiem un pilnībā tos īstenotu.

5. Puses turklāt vienojas sadarboties, lai izveidotu efektīvu valsts eksporta kontroli un novērstu izplatīšanu, kontrolējot tādu preču eksportu un tranzītu, kas saistītas ar masu iznīcināšanas ieročiem, tostarp, piemērojot masu iznīcināšanas ieroču galīgās izmantošanas kontroli divējāda lietojuma tehnoloģijām un efektīvas sankcijas par eksporta kontroles pārkāpumiem.

6. Puses vienojas izveidot regulāru politisku dialogu, kas papildinās un konsolidēs šos elementus. Šis dialogs var notikt reģionālā līmenī.

4. pants
**Tiesiskā sadarbība**

1. Puses sadarbojas jautājumos, kas attiecas uz to tiesisko sistēmu, tiesību aktu un tiesisko iestāžu attīstību, tostarp to efektivitāti, jo īpaši, apmainoties ar viedokļiem un speciālistu zināšanām, kā arī palielinot resursus. Savu pilnvaru un kompetences ietvaros Puses cenšas izstrādāt abpusēju tiesisko palīdzību krimināllietās un attiecībā uz izdošanu.

2. Puses vēlreiz apstiprina, ka vissmagākie noziegumi, kas satrauc starptautisko sabiedrību kopumā, nedrīkst palikt nesodīti, un tām personām, kas šādos noziegumos apsūdzētas, jāstājas tiesas priekšā un, ja tās atzītas par vainīgām, tās ir attiecīgi jāsoda.

3. Puses vienojas sadarboties, īstenojot Prezidenta dekrētu par valsts rīcības plānu cilvēktiesību jomā 2004.-2009. gadam, tostarp veicot sagatavošanas darbus, lai ratificētu un īstenotu starptautiskos cilvēktiesību dokumentus, piemēram, Konvenciju par genocīda nozieguma novēršanu un sodīšanu un Romas Starptautiskās krimināltiesas statūtus.

4. Puses piekrīt, ka savstarpējs dialogs par šo jautājumu būtu lietderīgs.

5. pants

**Sadarbība terorisma apkarošanā**

1. Puses, vēlreiz apstiprinot terorisma apkarošanas nozīmi, saskaņā ar piemērojamām starptautiskām konvencijām, tostarp tiesību aktiem cilvēktiesību un starptautisko cilvēktiesību jomā, kā arī Pušu attiecīgajiem normatīvajiem aktiem, un, ņemot vērā ANO visaptverošo pretterorisma stratēģiju, kas iekļauta ANO Ģenerālās Asamblejas 2006. gada 8. septembra Rezolūcijā Nr. 60/288, un ES un *ASEAN* 2003. gada 28. janvāra Kopīgo deklarāciju par sadarbību terorisma apkarošanā, vienojas sadarboties, lai novērstu un apturētu terorisma aktus.

2. Puses, īstenojot ANO Drošības Padomes Rezolūciju 1373 un citas attiecīgās ANO rezolūcijas, starptautiskās konvencijas un dokumentus, kas piemērojami abām Pusēm, sadarbojas terorisma apkarošanā, cita starpā izmantojot:

   – informācijas apmaiņu par teroristu grupām un to atbalsta tīkliem saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un valstu tiesību aktiem;

   – viedokļu apmaiņu par līdzekļiem un metodēm, ko izmanto terorisma apkarošanai, tostarp tehniskajās jomās un mācību jomā, un apmaiņu ar pieredzi terorisma novēršanā;

   – sadarbību tiesībaizsardzības jomā, stiprinot tiesisko sistēmu un pievēršoties nosacījumiem, kas veicina terorisma izplatību;

   – sadarbību robežu kontroles un apsaimniekošanas jomā, ko īsteno, palielinot resursus, izveidojot sakaru veidošanas, mācību un izglītības programmas, organizējot augstu amatpersonu, akadēmisko aprindu, analītiķu un attiecīgās nozares speciālistu apmaiņas vizītes, un rīkojot semināru un konferences.

## II SADAĻA

## SADARBĪBA REĢIONĀLĀS UN STARPTAUTISKĀS ORGANIZĀCIJĀS

6. pants

Puses apņemas apmainīties ar viedokļiem un sadarboties reģionālos un starptautiskos forumos un organizācijās, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijā, *ASEAN* un ES dialogā, *ASEAN* Reģionālajā forumā (*ARF*), Āzijas un Eiropas Sanāksmē (*ASEM*), Apvienoto Nāciju Organizācijas Konferencē par tirdzniecību un attīstību (*UNCTAD*) un Pasaules Tirdzniecības Organizācijā (PTO).

## III SADAĻA

## DIVPUSĒJA UN REĢIONĀLA SADARBĪBA

7. pants

1. Attiecībā uz katru dialoga un sadarbības nozari saskaņā ar šo Nolīgumu, vienlaicīgi piešķirot atbilstošu nozīmi jautājumiem divpusējas sadarbības ietvaros, abas puses vienojas veikt attiecīgos pasākumus divpusējā vai reģionālā līmenī, vai abos līmeņos

vienlaicīgi. Izvēloties atbilstošo sadarbības līmeni, Puses centīsies palielināt ietekmi un pastiprināt visu ieinteresēto pušu iesaisti, vienlaikus pēc iespējas labāk izmantojot pieejamos resursus, ņemot vērā politiskās un institucionālās iespējas un attiecīgā gadījumā nodrošinot saskaņotību ar citiem pasākumiem, kuros iesaistīta Kopiena un *ASEAN* partneri.

2. Kopiena un Indonēzija var attiecīgā gadījumā izlemt piešķirt finansiālu atbalstu sadarbības pasākumiem jomās, uz kurām attiecas Nolīgums vai kas ir saistītas ar to, atbilstoši pušu attiecīgajām finanšu procedūrām un resursiem. Šajā sadarbībā var jo īpaši ietilpt mācību sistēmu organizācija, semināri, ekspertu apmaiņa, pētījumi un citi pasākumi, par kuriem Puses ir vienojušās.

## IV SADAĻA

## SADARBĪBA TIRDZNIECĪBAS UN IEGULDĪJUMU JOMĀ

8. pants

### Vispārīgi principi

1. Puses uzsāk dialogu par divpusēju un daudzpusēju tirdzniecību un ar to saistītiem jautājumiem, lai stiprinātu divpusējās tirdzniecības attiecības un attīstītu daudzpusēju tirdzniecības sistēmu.

2. Puses apņemas veicināt savstarpējās tirdzniecības attīstību un dažādošanu visaugstākajā līmenī un abpusēji izdevīgā veidā. Puses apņemas panākt uzlabotus pieejas nosacījumus tirgum, strādājot pie tā, lai novērstu tirdzniecības šķēršļus, jo īpaši, savlaicīgi atceļot ar tarifiem nesaistītus šķēršļus un veicot pasākumus caurskatāmības uzlabošanai, ņemot vērā starptautisko organizāciju darbu šajā jomā.

3. Atzīstot, ka tirdzniecībai būtiska nozīme attīstībā un ka palīdzība tirdzniecības atvieglojumu shēmu veidā ir izrādījusies izdevīga jaunattīstības valstīm, Puses cenšas palielināt apspriedes par šādu palīdzību pilnīgā saskaņā ar PTO.

4. Puses informē viena otru par notikumiem tirdzniecības politikas jomā un ar to saistītajās jomās, piemēram, politikas jomās, kas saistītas ar lauksaimniecību, pārtikas drošību, dzīvnieku veselību, patērētāju aizsardzību, bīstamām ķīmiskām vielām un atkritumu apsaimniekošanu.

5. Puses veicina dialogu un sadarbību, lai attīstītu to attiecības tirdzniecības un ieguldījumu jomā, tostarp nodrošinot tehniskās kapacitātes izveidi problēmu risināšanai tajās jomās, kas minētas 9. līdz 16. pantā.

9. pants

### Sanitārie un fitosanitārie (SFS) jautājumi

Puses apspriež un apmainās ar informāciju par likumdošanas, sertifikācijas un pārbaužu procedūrām PTO Līguma par sanitārajiem un fitosanitārajiem jautājumiem (*SPS*), Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas (SAAK), Pasaules dzīvnieku veselības organizācijas (*OIE*) un *CODEX Alimentarius* komisijā (*CAC*).

10. pants

**Tirdzniecības tehniskie šķēršļi (*TBT*)**

Puses sekmē starptautisko standartu izmantošanu un sadarbojas, un apmainās ar informāciju par standartiem, atbilstības novērtējuma procedūrām un tehniskajiem noteikumiem, jo īpaši PTO Nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā (*TBT*) ietvaros.

11. pants

**Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība**

Puses sadarbojas, lai uzlabotu un nodrošinātu intelektuālā īpašuma aizsardzību un izmantošanu, pamatojoties uz labāko praksi, un uzlabojot zināšanu izplatīšanu par šo jomu. Šāda sadarbība var iekļaut informācijas un pieredzes apmaiņu par tādiem jautājumiem kā intelektuālā īpašumu tiesību prakse, sekmēšana, izplatīšana, racionalizēšana, pārvaldīšana, saskaņošana, aizsardzība un efektīva piemērošana, šādu tiesību ļaunprātīgas izmantošanas novēršana, cīņa pret viltošanu un pirātismu.

12. pants

**Tirdzniecības atvieglošana**

Puses dalās ar pieredzi un izskata iespējas vienkāršot importa, eksporta un citas muitas procedūras, palielina tirdzniecības noteikumu caurskatāmību un attīsta sadarbību muitas jomā, tostarp savstarpējus administratīvās palīdzības mehānismus, un cenšas panākt viedokļu un kopīgas rīcības saskaņotību saistībā ar starptautiskām iniciatīvām. Puses pievērš īpašu uzmanību starptautiskās tirdzniecības, tostarp transporta pakalpojumu, drošības dimensijas nostiprināšanai un līdzsvarotas pieejas nodrošināšanai starp tirdzniecības veicināšanu un cīņu pret krāpšanu un pārkāpumiem.

13. pants

**Sadarbība muitas jomā**

Neskarot citus Nolīgumā paredzētos sadarbības veidus, abas Puses deklarē savu ieinteresētību un apsver iespēju nākotnē noslēgt protokolu par sadarbību muitas jomā, tostarp savstarpēju palīdzību, šajā Nolīgumā paredzētajā institucionālajā struktūrā.

14. pants

**Ieguldījumi**

Puses sekmē ieguldījumu lielāku plūsmu, attīstot pievilcīgu un stabilu vidi savstarpējiem ieguldījumiem ar konsekventa dialoga palīdzību, kura mērķis ir uzlabot izpratni un sadarbību ieguldījumu jautājumos, izpētot administratīvos mehānismus, lai veicinātu ieguldījumu plūsmu, un veicinot stabilu, caurskatāmu, atklātu un nediskriminējošu ieguldījumu režīmu.

15. pants

**Konkurences politika**

Puses sekmē konkurences noteikumu efektīvu izveidi un piemērošanu un informācijas izplatīšanu, lai veicinātu caurskatāmību un juridisko noteiktību uzņēmumiem, kas darbojas otras Puses tirgū.

16. pants

**Pakalpojumi**

Puses izveido konsekventu dialogu, kas īpaši vērsts uz informācijas apmaiņu par Pušu attiecīgajām normatīvajām vidēm, veicinot pieeju abu Pušu tirgiem, sekmējot piekļuvi kapitāla un tehnoloģijas avotiem, veicinot pakalpojumu tirdzniecību starp abiem reģioniem un trešo valstu tirgos.

## V SADAĻA

## SADARBĪBA CITĀS NOZARĒS

17. pants

**Tūrisms**

1. Puses var sadarboties, lai uzlabotu informācijas apmaiņu un izveidotu labāko praksi tā, lai nodrošinātu līdzsvarotu un ilgtspējīgu tūrisma attīstību saskaņā ar Pasaules Tūrisma organizācijas Vispasaules tūrisma ētikas kodeksu un ilgtspējības principiem, kas ir *Agenda 21* procesa pamatā.

2. Puses var attīstīt sadarbību, lai aizsargātu un palielinātu dabas un kultūras mantojuma potenciālu, mazinātu tūrisma nelabvēlīgo ietekmi un palielinātu tūrisma nozares labvēlīgo ieguldījumu vietējās kopienas ilgtspējīgā attīstībā, cita starpā, attīstot ekotūrismu, respektējot vietējo kopienu integritāti un intereses un uzlabojot izglītību tūrisma nozarē.

18. pants

**Finanšu pakalpojumi**

Atbilstoši savām vajadzībām un saskaņā ar attiecīgajām programmām un tiesību aktiem Puses vienojas sekmēt sadarbību finanšu pakalpojumu jomā.

19. pants

**Ekonomikas politikas dialogs**

1. Puses vienojas sadarboties, veicinot informācijas apmaiņu un dalīšanos ar pieredzi par to attiecīgajām ekonomikas tendencēm un politiku, kā arī apmaiņu ar pieredzi par ekonomikas politiku, tostarp reģionālās ekonomiskās sadarbības un integrācijas kontekstā.

2. Puses cenšas padziļināt iestāžu dialogu par ekonomikas jautājumiem, kuros saskaņā ar Pušu vienošanos var ietilpt tādas jomas kā monetārā politika, fiskālā (ieskaitot nodokļu) politiku, valsts finanses, makroekonomiskā stabilizācija un ārējais parāds.

3. Puses atzīst, cik nozīmīgi ir Pušu attiecīgo tiesisko sistēmu kontekstā uzlabot caurskatāmību un informācijas apmaiņu tādu pasākumu īstenošanā, kuru mērķis ir nepieļaut izvairīšanos no nodokļiem vai to apiešanu. Puses vienojas uzlabot sadarbību šajā jomā.

20. pants

**Rūpniecības politika un MVU sadarbība**

1. Puses, ņemot vērā to attiecīgās ekonomikas politikas un mērķus, vienojas veicināt rūpniecības politikas sadarbību visās jomās, kas tiek uzskatītas par piemērotām, lai uzlabotu mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēju, cita starpā, izmantojot:

   – informācijas un pieredzes apmaiņu par pamatnosacījumu radīšanu maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai uzlabotu to konkurētspēju;

   – sakaru veicināšanu ekonomikas operatoru starpā, rosinot kopīgus ieguldījumus un izveidojot kopuzņēmumus un informācijas tīklus, jo īpaši ar Kopienas horizontālo programmu palīdzību, un sekmējot humanitāro tehnoloģiju (*soft technology*) un materiālo tehnoloģiju (*hard technology*) apmaiņu starp partneriem;

   – piekļuves atvieglošanu finansēm un tirgiem, sniedzot informāciju un rosinot jauninājumus, apmainoties ar labo praksi attiecībā uz jo īpaši mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu piekļuvi finansēm;

   – kopīgus izpētes projektus atsevišķos rūpniecības apgabalos un sadarbību darbā ar standartiem un atbilstības novērtējuma procedūrām un tehniskajiem noteikumiem saskaņā ar panākto savstarpējo vienošanos.

2. Puses atvieglo un atbalsta attiecīgās darbības, ko izveidojuši abu pušu privātie sektori.

21. pants

**Informācijas sabiedrība**

Atzīstot, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ir būtiski mūsdienu dzīves elementi, kas ir vitāli svarīgi ekonomiskajai un sociālajai attīstībai, Puses cenšas sadarboties, un šādas sadarbības mērķi cita starpā ir:

a) visaptveroša dialoga veicināšana par dažādiem informācijas sabiedrības aspektiem, jo īpaši elektronisko sakaru politiku un reglamentējumu, tai skaitā universālās pakalpojumu, licencēšanas un vispārējās atļaujas, privātuma un personas datu aizsardzību, un reglamentējošo iestāžu neatkarību un efektivitāti;

b) Kopienas, Indonēzijas un Dienvidaustrumāzijas tīklu un pakalpojumu savstarpējā savienojamība un savietojamība;

c) jaunu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju standartizācija un izplatīšana;

d) sadarbības veicināšana izpētes jomā starp Kopienu un Indonēziju attiecībā uz informācijas un komunikācijas tehnoloģijām;

e) kopīgi pētniecības projekti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā (IKT);

f) IKT drošības problēmas/aspekti.

22. pants

**Zinātne un tehnoloģija**

1. Puses vienojas sadarboties tajās zinātnes un tehnoloģijas jomās, kur abas ir ieinteresētas, piemēram, enerģētikā, transporta, vides un dabas resursu, un veselības jomā, ņemot vērā to attiecīgās nozares politiku.

2. Šādas sadarbības mērķi ir:

a) rosināt informācijas un tehnoloģisko prasmju apmaiņu zinātnes un tehnoloģijas laukā, īpaši attiecībā uz nozaru politikas un programmu īstenošanu;

b) veicināt noturīgas attiecības starp Pušu zinātniskajām aprindām, pētījumu centriem, universitātēm un ražošanu;

c) veicināt cilvēkresursu apmācību;

d) veicināt citus sadarbības veidus, par kuriem panākta abpusēja vienošanās.

3. Sadarbība var notikt kopīgu izpētes projektu un apmaiņu, zinātnieku sanāksmju un mācību formā, izmantojot starptautiskās mobilitātes shēmas un nodrošinot izpētes rezultātu maksimālu izplatīšanu.

4. Šajā sadarbībā Puses atbalsta savu attiecīgo augstāko izglītības iestāžu, pētniecības centru un ražojošo nozaru, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu līdzdalību.

23. pants

**Enerģētika**

Puses cenšas uzlabot sadarbību enerģētikas nozarē. Šā mērķa dēļ Puses vienojas veicināt abpusēji izdevīgus sakarus, lai:

a) dažādotu energoresursu piegādes, lai uzlabotu piegāžu drošību, attīstītu jaunus un atjaunojamus enerģijas veidus, un sadarbotos augšupejošos un lejupejošos rūpnieciskās enerģijas pasākumos;

b) panāktu racionālu enerģijas izmantošanu, kurā savu ieguldījumu dod gan piedāvātāju, gan pieprasītāju puse, un uzlabotu sadarbību klimata pārmaiņu apkarošanā, tostarp izmantojot Kioto Protokola Tīras attīstības mehānismu;

c) veicinātu tehnoloģiju nodošanu, kuru mērķis ir ilgtspējīgi ražot un izmantot enerģiju;

d) pievērstos saiknēm starp pieejamām enerģijas cenām un ilgtspējīgu attīstību.

24. pants

**Transports**

1. Puses cenšas sadarboties visās attiecīgajās transporta politikas jomās, lai uzlabotu preču un pasažieru pārvietošanos, sekmējot drošumu, jūras un aviācijas drošumu un drošību, cilvēkresursu attīstību, vides aizsardzību, un palielinātu Pušu transporta sistēmu efektivitāti.

2. Sadarbības veidi cita starpā var ietvert:

a) informācijas apmaiņa par attiecīgo Pušu transporta nozares politiku un praksi, īpaši attiecībā uz pilsētu, lauku, iekšzemes ūdensceļu un jūras transportu, tai skaitā multimodālu transporta tīklu loģistiku, savstarpējo savienojamību un savietojamību, kā arī par ceļu, dzelzceļu, ostu un lidostu apsaimniekošanu;

b) iespējama Eiropas globālās satelītu navigācijas sistēmas (*Galileo*) izmantošana, pievēršoties abpusēji interesējošiem jautājumiem;

c) dialogs gaisa transporta pakalpojumu jomā, ar mērķi tālāk attīstīt Pušu divpusējās attiecības abas puses interesējošās jomās; tai skaitā, konkrētu elementu grozīšana spēkā esošajos divpusējos Gaisa transporta pakalpojumu nolīgumos starp Indonēziju un atsevišķām dalībvalstīm, lai panāktu to atbilstību attiecīgiem Pušu normatīvajiem aktiem un izpētītu iespējas tālākai sadarbības attīstībai gaisa transporta jomā;

d) dialogs jūras transporta pakalpojumu jomā, ar mērķi panākt neierobežotu pieeju starptautiskajiem jūras tirgiem un tirdzniecībai ar komerciālu pamatu, atturēšanos no kravas dalīšanas noteikuma ieviešanas, valstisku pieeju un vislielākās labvēlības klauzulu attiecībā uz kuģošanas līdzekļiem, ko izmanto otras Puses valstspiederīgie vai uzņēmumi, un jautājumiem, kas saistīti ar tiešās piegādes transporta pakalpojumiem;

e) drošības, drošuma un piesārņojuma novēršanas standartu un noteikumu ieviešana, īpaši attiecībā uz jūras transportu un aviāciju, saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām konvencijām.

25. pants

**Izglītība un kultūra**

1. Puses vienojas veicināt izglītības un kultūras sadarbību, kas pienācīgi ņem vērā to atšķirību, lai uzlabotu savstarpējo izpratni un zināšanas par abu Pušu attiecīgajām kultūrām.

2. Puses cenšas veikt atbilstīgus pasākumus, lai veicinātu kultūras apmaiņu un īstenotu kopīgas iniciatīvas dažādās kultūras jomās, ieskaitot kopīgu kultūras pasākumu organizēšanu. Šajā sakarā Puses vienojas arī turpināt atbalstīt Āzijas un Eiropas Fonda darbību.

3. Puses vienojas apspriesties un sadarboties attiecīgos starptautiskos forumos, piemēram, *UNESCO*, un apmainīties ar viedokļiem par kultūras daudzveidību, tostarp tādiem pasākumiem kā *UNESCO* Konvencijas par kultūras izpausmju dažādības aizsardzību un veicināšanu ratifikācija un īstenošana.

4. Puses turklāt īpaši pievēršas pasākumiem, kas izveidoti, lai radītu saiknes starp attiecīgām specializētajām aģentūrām, rosinātu informācijas un publikāciju,

tehnoloģisko prasmju, studentu, ekspertu un tehnisko resursu apmaiņu, veicinātu informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) izmantošanu izglītībā, izmantojot Kopienas programmu Dienvidaustrumāzijā piedāvātās iespējas izglītības un kultūras jomā, kā arī abu Pušu uzkrāto pieredzi šajā jomā. Abas Puses vienojas arī veicināt *Erasmus Mundus* programmas īstenošanu.

26. pants

**Cilvēktiesības**

1. Puses vienojas sadarboties cilvēktiesību veicināšanā un aizsardzībā.

2. Šādā sadarbībā var cita starpā ietilpt:

a) atbalsts Indonēzijas valsts rīcības plāna cilvēktiesību jomā īstenošanai;

b) cilvēktiesību veicināšana un izglītība;

c) ar cilvēktiesībām saistītu iestāžu stiprināšana.

3. Puses piekrīt, ka savstarpējs dialogs par šo jautājumu būtu lietderīgs.

27. pants

**Vide un dabas resursi**

1. Puses vienojas par nepieciešamību saglabāt un ilgtspējīgā veidā apsaimniekot dabas resursus un bioloģisko daudzveidību kā pamatu pašreizējo un nākamo paaudžu attīstībai.

2. Visos pasākumos, ko puses veic saskaņā ar šo nolīgumu, tās ņem vērā Ilgtspējīgas attīstības pasaules samita rezultātus, kā arī attiecīgo daudzpusējo vides nolīgumu, kas piemērojami abām Pusēm, īstenošanu.

3. Puses cenšas turpināt sadarbību reģionālajās vides aizsardzības programmās, jo īpaši attiecībā uz:

a) informētību par vides jautājumiem un tiesībaizsardzības kapacitāti;

b) kapacitātes palielināšanu attiecībā uz klimata pārmaiņām un energoefektivitāti, kas vērsta uz izpēti un izstrādi, klimata pārmaiņu un siltumnīcas efekta novērošanu un analīzi, mazināšanas un adaptācijas programmām;

c) kapacitātes palielināšanu līdzdalībai daudzpusējos vides aizsardzības nolīgumos, tostarp nolīgumos par bioloģisko daudzveidību, bioloģisko drošību un *CITES*, un to īstenošanai;

d) vides tehnoloģiju, produktu un pakalpojumu veicināšanu, tostarp kapacitātes palielināšanu vides apsaimniekošanas sistēmās un vides marķēšanā;

e) bīstamu vielu, bīstamu atkritumu un cita veida atkritumu pārrobežu nelegālas kustības novēršanu;

f) piekrastes un jūras vidi, tās saglabāšanu, piesārņojumu un degradācijas kontroli;

g) vietēja līmeņa līdzdalību vides aizsardzībā un ilgtspējīgā attīstībā;

h) augsnes un zemes apsaimniekošanu;

i) pasākumu veikšanu, lai apkarotu pārrobežu miglas veida piesārņojumu.

4. Puses rosina savstarpēju pieeju savām programmām šajā jomā saskaņā ar šādu programmu konkrētajiem noteikumiem.

28. pants

**Mežsaimniecība**

1. Puses vienojas par vajadzību aizsargāt, saglabāt un ilgtspējīgā veidā apsaimniekot mežu resursus un to bioloģisko dažādību pašreizējās paaudzes un nākamo paaudžu labā.

2. Puses cenšas turpināt savu sadarbību, lai sekmīgāk risinātu mežu ugunsgrēku un lielu platību ugunsgrēku problēmas, cīnītos pret koku nelikumīgu izciršanu un ar to saistīto tirdzniecību, kā arī veicinātu mežu pārvaldību un to ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

3. Puses izstrādā sadarbības programmas, tostarp šādās jomās:

a) sadarbība, izmantojot attiecīgos starptautiskos, reģionālos un divpusējos forumus, lai veicinātu juridisko instrumentu izveidi, kas risina nelegālās izciršanas un ar to saistītās tirdzniecības jautājumu;

b) kapacitātes palielināšana, izpēte un attīstība;

c) atbalsts ilgtspējīgas mežu nozares attīstībai;

d) mežu sertifikācijas attīstība.

29. pants

**Lauksaimniecība un lauku attīstība**

Puses vienojas attīstīt sadarbību lauksaimniecībā un lauku attīstībā. Sadarbības jomas, ko cita starpā var vēl vairāk attīstīt, ir šādas:

a) lauksaimniecības politika un starptautiskās un lauksaimniecības perspektīvas kopumā;

b) iespējas atcelt šķēršļus tirdzniecībai ar labību, mājlopiem un to produktiem;

c) attīstības politika lauku apgabalos;

d) kvalitātes politika attiecībā uz labību un mājlopiem un aizsargātas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes;

e) tirgus attīstība un starptautisko tirdzniecības attiecību veicināšana;

f) ilgtspējīgas lauksaimniecības attīstība.

30. pants

**Jūra un zivsaimniecība**

Puses rosina sadarbību jūrniecības un zivsaimniecības jomā divpusējā un daudzpusējā līmenī, jo īpaši ņemot vērā ilgtspējīgu un atbildīgu jūrniecības un zivsaimniecības attīstību un apsaimniekošanu. Sadarbības jomas var ietvert:

a) informācijas apmaiņu;

b) ilgtspējīgas un atbildīgas ilgtermiņa jūrniecības un zvejniecības politikas atbalstīšanu, tostarp piekrastes un jūras resursu saglabāšanu un apsaimniekošanu;

c) centienu veicināšanu, lai novērstu un apkarotu nelikumīgu, nereģistrētu un neregulētu zvejas praksi un

d) tirgus attīstību un kapacitātes palielināšanu.

31. pants

**Veselība**

1. Puses vienojas sadarboties veselības nozarē abas puses interesējošās jomās ar mērķi pastiprināt darbību izpētes, veselības sistēmas pārvaldes, uztura, farmakoloģijas, profilaktiskās medicīnas, nozīmīgo infekciozo slimību jomā, piemēram putnu un pandēmiskās gripas, HIV/AIDS, *SARS*, kā arī neinfekciozo slimību, piemēram, vēža, sirdsslimību, satiksmes negadījumu ievainojumu un citu veselības apdraudējumu, tai skaitā narkotiku atkarības, jomā.

2. Sadarbību īsteno, galvenokārt izmantojot:

a) informācijas un pieredzes apmaiņu iepriekš minētajās jomās;

b) programmas epidemioloģijas, decentralizācijas, veselības aprūpes finansēšanas, sabiedrības līdzdalības un veselības dienestu pārvaldības jomās;

c) kapacitātes palielināšanu, izmantojot tehnisko palīdzību, arodizglītības programmu izstrādi;

d) programmas, lai uzlabotu veselības dienestus un atbalstītu saistītus pasākumus, tai skaitā zīdaiņu un māšu mirstības samazināšanu.

32. pants

**Statistika**

Atbilstoši esošajiem pasākumiem sadarbības statistikas jomā Kopienas un *ASEAN* starpā Puses vienojas veicināt statistikas metožu un prakses, tostarp statistikas vākšanas un izplatīšanas, saskaņošanu, tādējādi dodot tām iespēju uz abpusēji pieņemama pamata izmantot

statistiku par preču un pakalpojumu tirdzniecību un, plašākā nozīmē, par jebkuru citu šā Nolīguma aptverto jomu, kas ir piemērota statistiskai apstrādei, t.i., par to ir iespējama datu vākšana, analīze un izplatīšana.

33. pants

**Personas datu aizsardzība**

1. Puses vienojas aktīvi darboties šajā jomā ar abpusēju mērķi uzlabot personas datu aizsardzības līmeni, ņemot vērā labāko starptautisko praksi, piemēram to, kas aprakstīta Apvienoto Nāciju Organizācijas Pamatnostādnēs par elektronisko personas datu datņu noteikumiem (ANO Ģenerālās Asamblejas 1990. gada 14. decembra Rezolūcija 45/95).

2. Sadarbība personas datu aizsardzībā cita starpā var ietvert tehnisko palīdzību informācijas un pieredzes apmaiņas veidā, ņemot vērā Pušu normatīvos aktus.

34. pants

**Migrācija**

1. Puses vēlreiz apstiprina kopīgo centienu nozīmi, pārvaldot migrācijas plūsmas starp to teritorijām, un, lai stiprinātu sadarbību, Puses izveido visaptverošu dialogu par visiem ar migrāciju saistītajiem jautājumiem, tai skaitā nelegālo migrāciju, cilvēku kontrabandu un tirdzniecību, kā arī to personu aizsardzību, kurām nepieciešama starptautiska aizsardzība. Migrācijas aspektus iekļauj abu Pušu valstu ekonomiskās un sociālās attīstības stratēģijās. Abas Puses vienojas, risinot migrācijas jautājumus, ievērot humānos principus.

2. Sadarbībai abu Pušu starpā jānotiek saskaņā ar īpašu vajadzību novērtējumu, ko veic, Pusēm savstarpēji apspriežoties, un īsteno atbilstoši Pušu spēkā esošajiem tiesību aktiem. Sadarbības mērķi, cita starpā, būs:

a) pievēršanās galvenajiem migrācijas cēloņiem;

b) valsts tiesību aktu un prakses izstrāde un īstenošana saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām tiesībām, kas piemērojamas abām Pusēm, un, jo īpaši, lai nodrošinātu nerepatriēšanas principa ievērošanu;

c) jautājumi, kas noteikti kā abpusēji interesējoši vīzu, ceļošanas dokumentu un robežkontroles pārvaldības jomā;

d) noteikumi par uzņemšanu, kā arī uzņemto personu tiesības un statuss, taisnīga attieksme pret likumīgi dzīvojošiem ārvalstniekiem un viņu integrācija, izglītība un mācības, pasākumi pret rasismu un ksenofobiju;

e) tehniskās un cilvēkresursu kapacitātes palielināšana;

f) efektīvas un preventīvas politikas izveidošana pret nelegālo imigrāciju, cilvēku kontrabandu un tirdzniecību, tostarp rast veidus, kā apkarot cilvēku kontrabandistu un tirgoņu tīklus un aizsargāt šādas tirdzniecības upurus;

g) kādas valsts teritorijā nelikumīgi dzīvojošu personu repatriācija, nodrošinot humānus un cilvēka cienīgus apstākļus, un šo personu atpakaļuzņemšana atbilstīgi 3. punktam.

3. Sadarbības ietvaros, lai novērstu un kontrolētu nelikumīgu imigrāciju, un neierobežojot vajadzību aizsargāt cilvēku tirdzniecības upurus, Puses turpmāk vienojas:

a) identificēt savus iespējamos valstspiederīgos un uzņemt atpakaļ jebkuru savu valstspiederīgo, kas nelikumīgi atrodas dalībvalsts vai Indonēzijas teritorijā pēc pieprasījuma un bez liekas kavēšanās un turpmākām formalitātēm, tiklīdz ir noskaidrota valstspiederība;

b) sagādāt saviem atpakaļ uzņemtajiem valstspiederīgajiem atbilstīgus personas dokumentus šādam nolūkam.

4. Puses pēc pieprasījuma vienojas apspriesties, lai noslēgtu nolīgumu, kas reglamentē konkrētas Pušu saistības attiecībā uz atpakaļuzņemšanu, tostarp saistības uzņemt atpakaļ savus attiecīgos valstspiederīgos un citu valstu valstspiederīgos. Tas risinātu arī bezvalstnieku jautājumu.

35. pants

**Organizētās noziedzības un korupcijas apkarošana**

Puses vienojas sadarboties un dot savu ieguldījumu cīņā pret organizēto, ekonomisko un finanšu noziedzību un korupciju, pilnībā ievērojot Pušu spēkā esošās savstarpējās starptautiskās saistības šajā jomā, tostarp attiecībā uz efektīvu sadarbību tādu līdzekļu atgūšanā, kas iegūti korupcijas rezultātā. Šis noteikums ir būtisks šā Nolīguma elements.

36. pants

**Sadarbība aizliegto narkotiku apkarošanas jomā**

1. Savu tiesisko sistēmu ietvaros Puses sadarbojas, lai nodrošinātu visaptverošu un līdzsvarotu pieeju, izmantojot kompetento iestāžu efektīvu rīcību un saskaņotību, tostarp veselības, izglītības, tiesībaizsardzības sektorā, ieskaitot muitas dienestus, sociālajā, tiesu un iekšlietu jomā, juridiskos tirgus noteikumus, ar mērķi pēc iespējas vairāk samazināt aizliegto narkotiku piegādi, kontrabandu un pieprasījumu, kā arī to ietekmi uz narkotiku lietotājiem un sabiedrību kopumā, un panākt, ka efektīvāk tiek novērsta ķīmisko prekursoru novirzīšana narkotisko un psihotropo vielu nelegālai ražošanai.

2. Puses vienosies par nepieciešamajiem sadarbības līdzekļiem šo mērķu sasniegšanai. Pasākumus pamato uz vispārēji pieņemtiem principiem, kas ir saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām konvencijām, Politisko deklarāciju un Īpašo deklarāciju par pamatprincipiem narkotiku pieprasījuma samazināšanai, kas apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas 20. īpašajā sesijā par narkotikām 1998. gadā.

3. Sadarbība Pušu starpā var ietvert viedokļu apmaiņu par tiesiskajām sistēmām un labāko praksi, kā arī tehnisko un administratīvo palīdzību šādās jomās: narkomānijas profilakse un ārstēšana, iekļaujot plaša spektra modalitātes, tostarp ar narkomāniju

saistītā kaitējuma mazināšanu; informācijas un uzraudzības centrus; darbinieku sagatavošanu; izpēti narkotiku jomā; tiesu un policijas sadarbību un narkotisko un psihotropo vielu nelegālā ražošanā izmantoto ķīmisko prekursoru novirzīšanas novēršanu. Puses var vienoties iekļaut citas jomas.

4. Puses var sadarboties, lai sekmētu ilgtspējīgu alternatīvu attīstības politiku, kuras mērķis ir pēc iespējas vairāk samazināt aizliegto narkotiku, jo īpaši Indijas kaņepju, kultivāciju.

37. pants

**Sadarbība cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu**

1. Puses vienojas par vajadzību strādāt un sadarboties, lai novērstu, ka to finanšu sistēmas tiek izmantotas tādu līdzekļu legalizēšanai, kas iegūti jebkādu kriminālu darbību, piemēram, narkotiku kontrabandas un korupcijas rezultātā.

2. Abas Puses vienojas sadarboties tehniskās un administratīvās palīdzības jomā, kuras mērķis ir izstrādāt un ieviest noteikumus un efektīvus mehānismus, kas paredzēti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanai, tostarp tādu līdzekļu atgūšanai, kas radušies noziedzīgu darbību rezultātā.

3. Sadarbībā atļauts apmainīties ar būtisko informāciju saskaņā ar Pušu attiecīgajiem tiesību aktiem un pieņemt atbilstīgus standartus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanai, kas līdzvērtīgi standartiem, ko pieņēmusi Kopiena un šajā jomā iesaistītās starptautiskās institūcijas, piemēram Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošanas finanšu darba grupa (*FATF*).

38. pants

**Pilsoniskā sabiedrība**

1. Puses atzīst organizētas pilsoniskās sabiedrības, jo īpaši akadēmisko aprindu, nozīmi un potenciālo ieguldījumu dialogā un sadarbības procesā saskaņā ar šo Nolīgumu un vienojas veicināt efektīvu dialogu ar organizētu pilsonisko sabiedrību un tās efektīvu līdzdalību.

2. Atbilstoši demokrātijas principiem un katras Puses normatīvajiem aktiem, organizēta pilsoniskā sabiedrība var:

a) piedalīties politikas izstrādes procesā valsts līmenī;

b) būt informēta par un piedalīties apspriedēs par attīstības un sadarbības stratēģijām un nozaru politiku, īpaši jomās, kas uz to attiecas, tai skaitā visās izstrādes procesa fāzēs;

c) caurskatāmi pārvaldīt visus finanšu resursus, kas tai piešķirti darbības atbalstam;

d) piedalīties sadarbības programmu īstenošanā, tostarp kapacitātes veidošanā, jomās, kas uz to attiecas.

39. pants

**Sadarbība valsts un sabiedrības pārvaldes modernizācijā**

Pamatojoties uz konkrētu vajadzību novērtējumu, ko veic, savstarpēji apspriežoties, Puses vienojas sadarboties, lai modernizētu savu valsts pārvaldi un *inter alia*:

a) uzlabotu organizatorisko efektivitāti;

b) uzlabotu iestāžu efektivitāti pakalpojumu sniegšanā;

c) nodrošinātu caurskatāmu valsts resursu apsaimniekošanu un atbildību;

d) uzlabotu tiesisko un institucionālo struktūru;

e) palielinātu kapacitāti politikas izstrādei un īstenošanai (publisko pakalpojumu sniegšana, budžeta sastādīšana un izpilde, korupcijas novēršana);

f) stiprinātu tiesu sistēmas;

g) uzlabotu tiesībaizsardzības mehānismus un aģentūras.

40. pants

**Sadarbības līdzekļi**

1. Puses vienojas darīt pieejamus atbilstīgus resursus, tostarp finanšu līdzekļus, ciktāl to ļauj Pušu attiecīgie resursi un noteikumi, lai izpildītu šajā Nolīgumā paredzētos sadarbības mērķus.

2. Puses rosina Eiropas Investīciju banku turpināt savu darbību Indonēzijā saskaņā ar tās procedūrām un finanšu kritērijiem un Indonēzijas normatīvajiem aktiem.

## VI SADAĻA

## INSTITUCIONĀLĀ STRUKTŪRA

41. pants

**Apvienotā komiteja**

1. Puses vienojas saskaņā ar šo Nolīgumu izveidot Apvienoto komiteju, kurā ietilpst abu pušu visaugstākā iespējamā līmeņa pārstāvji, kuru uzdevumi ir:

a) nodrošināt šā Nolīguma pareizu darbību un īstenošanu;

b) noteikt prioritātes saistībā ar šā Nolīguma mērķiem;

c) atrisināt domstarpības, kas rodas, piemērojot vai interpretējot šo Nolīgumu;

d) šā Nolīguma parakstītājām Pusēm sniegt ieteikumus šā Nolīguma mērķu sekmēšanai un vajadzības gadījumā jebkādu šā Nolīguma piemērošanas vai interpretācijas noviržu atrisināšanai.

2. Apvienotā komiteja parasti sanāk ne retāk kā reizi divos gados, pārmaiņus Indonēzijā un Briselē, datumā, par ko savstarpēji vienojas. Pēc Pušu vienošanās var sasaukt arī Apvienotās komitejas ārkārtas sanāksmes. Apvienoto komiteju pēc kārtas vada katra no Pusēm. Apvienotās komitejas sanāksmju darba kārtību nosaka, Pusēm savstarpēji vienojoties.

3. Apvienotā komiteja var izveidot specializētās darba grupas, kas tai palīdzētu uzdevumu izpildē. Šīs darba grupas Apvienotajai komitejai katrā tās sanāksmē sniedz sīkus ziņojumus par savu darbību.

4. Puses vienojas, ka Apvienotās komitejas uzdevums būs arī nodrošināt jebkura nozares nolīguma vai protokola pareizu darbību, kas ir noslēgts vai tiks noslēgts Kopienas un Indonēzijas starpā.

5. Apvienotā komiteja pieņem pati savus darbības kārtības noteikumus šā Nolīguma piemērošanai.

## VII SADAĻA

## NOBEIGUMA NOTEIKUMI

42. pants

### Turpmākas attīstības klauzula

1. Puses pēc abpusējas piekrišanas var grozīt, pārskatīt un paplašināt šo Nolīgumu, lai uzlabotu sadarbības līmeni, tostarp noslēdzot pie šā Nolīguma papildu vienošanās vai protokolus par konkrētām nozarēm vai darbībām.

2. Attiecībā uz šā Nolīguma piemērošanu jebkura Puse var izteikt ierosinājumus par sadarbības jomas paplašināšanu, ņemot vērā pieredzi, kas gūta, īstenojot Nolīgumu.

43. pants

### Citi nolīgumi

1. Neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma attiecīgos noteikumus, šis Nolīgums un saskaņā ar to veiktas darbības nekādā veidā neietekmē dalībvalstu pilnvaras iesaistīties divpusējos sadarbības pasākumos ar Indonēziju vai attiecīgos gadījumos noslēgt jaunus partnerības un sadarbības nolīgumus ar Indonēziju.

2. Šis Nolīgums neietekmē to saistību piemērošanu vai īstenošanu, ko attiecīgās Puses uzņēmušās attiecībās ar trešām pusēm.

44. pants

### Noregulēšanas mehānisms

1. Katra Puse var ziņot Apvienotajai komitejai par novirzēm šā Nolīguma piemērošanā vai interpretācijā.

2. Apvienotā komiteja risina šādas novirzes saskaņā ar 41. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu.

3. Ja kāda Puse uzskata, ka otra Puse nepilda kādas saistības saskaņā ar Nolīgumu, tā var veikt attiecīgus pasākumus. Pirms šādi rīkoties, izņemot īpašas steidzamības gadījumos, Puse iesniedz Apvienotajai komitejai visu attiecīgo informāciju, kas nepieciešama pilnīgai situācijas izpētei, lai rastu risinājumu, kas ir pieņemams visām Pusēm.

4. Puses vienojas, ka šā Nolīguma pareizai interpretācijai un praktiskai piemērošanai termins „īpašas steidzamības gadījumi" 3. punktā nozīmē gadījumu, kad viena no Pusēm būtiski pārkāpj Nolīgumu. Būtisks pārkāpums ir:

(i) nolīguma noraidīšana, kas no starptautisko tiesību vispārējo noteikumu viedokļa ir nesankcionēta, vai

(ii) Nolīguma būtiskas sastāvdaļas pārkāpums, kā aprakstīts 1. panta 1. punktā, 3. panta 2. punktā un 35. pantā.

5. Izvēloties pasākumus, priekšroku dod tāda veida pasākumiem, kas vismazāk kavē šā Nolīguma darbību. Par šiem pasākumiem nekavējoties paziņo otrai Pusei, un tos apspriež Apvienotajā komitejā, ja otra Puse to pieprasa.

45. pants

**Iespējas**

Lai sekmētu sadarbību Nolīguma ietvaros, abas Puses piekrīt atbilstīgi pilnvarotiem ekspertiem un amatpersonām, kas iesaistīti sadarbības īstenošanā, savu funkciju veikšanai nodrošināt vajadzīgās iespējas saskaņā ar abu Pušu iekšējo regulējumu.

46. pants

**Teritoriālā piemērošana**

Šo Nolīgumu piemēro teritorijā, kurā piemēro Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu saskaņā ar līgumā paredzētajiem nosacījumiem, no vienas puses, un Indonēzijas teritorijā, no otras puses.

47. pants

**Līgumslēdzēju pušu definīcija**

Šajā Nolīgumā „Puses" nozīmē Kopienu vai tās dalībvalstis, vai Kopienu un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, no vienas puses, un Indonēzijas Republiku, no otras puses.

48. pants

**Stāšanās spēkā un darbības termiņš**

1. Šis Nolīgums stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko datumam, kurā pēdējā Puse paziņojusi otrai par to, ka tiesiskās procedūras, kas nepieciešamas šim nolūkam, ir pabeigtas.

2. Šā Nolīguma darbības termiņš ir pieci gadi. Nolīguma darbības termiņu automātiski pagarina secīgi par vienu gadu, ja vien jebkura no Pusēm sešus mēnešus pirms jebkura sekojošā viena gada perioda rakstiski nepaziņo otrai Pusei par tās nodomu nepagarināt šo Nolīgumu.

3. Jebkādus grozījumus šajā Nolīgumā izdara Pusēm vienojoties. Jebkādi grozījumi stājas spēkā tikai tad, kad pēdējā Puse ir paziņojusi otrai, ka ir pabeigtas visas vajadzīgās formalitātes.

4. Šo Nolīgumu var izbeigt viena Puse ar rakstisku denonsēšanas paziņojumu, kas iesniegts otrai Pusei. Nolīgumu izbeidz sešus mēnešus pēc tam, kad otra Puse saņēmusi paziņojumu.

49. pants

**Paziņojums**

Paziņojumu iesniedz attiecīgi Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāram un Indonēzijas Republikas Ārlietu ministram.

50. pants

**Autentisks teksts**

Šis Nolīgums ir sastādīts angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru un indonēziešu valodā, un ikviens no šiem tekstiem ir vienlīdz autentisks.

Sastādīts divos eksemplāros …….. [vieta] divi tūkstoši …… gada ..... [mēnesis] …… dienā

Eiropas Kopiena Indonēzijas Republika

Beļģijas Karaliste

Bulgārijas Republika

Čehijas Republika

Dānijas Karaliste

Vācijas Federatīvā Republika

Igaunijas Republika

Grieķijas Republika

Spānijas Karaliste

Francijas Republika

Īrija

Itālijas Republika

Kipras Republika

Latvijas Republika

Lietuvas Republika

Luksemburgas Lielhercogiste

Ungārijas Republika

Maltas Republika

Nīderlandes Karaliste

Austrijas Republika

Polijas Republika

Portugāles Republika

Rumānija

Slovēnijas Republika

Slovākijas Republika

Somijas Republika

Zviedrijas Karaliste

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste

**Nobeiguma akts**

Personas, ko pilnvarojusi:

EIROPAS KOPIENA, turpmāk tekstā – „Kopiena”,

kā arī

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJAS REPUBLIKA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Līguma par Eiropas Savienību līgumslēdzējas puses, turpmāk tekstā – „dalībvalstis”,

no vienas puses, un

INDONĒZIJAS REPUBLIKA,

no otras puses,

tiekoties (vieta) (datums), lai parakstītu Pamatnolīgumu par visaptverošu partnerību un sadarbību starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Indonēzijas Republiku, no otras puses, ir pieņēmušas Pamatnolīgumu par visaptverošu partnerību un sadarbību.

Dalībvalstu pilnvarotās personas un Indonēzijas Republikas pilnvarotā persona ņem vērā šādu vienpusēju Eiropas Kopienas deklarāciju:

"Tajos Nolīguma noteikumos, kas ir saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma III daļas IV sadaļu, paredzēts, ka Apvienotā Karaliste un Īrija uzskatāmas par atsevišķām līgumslēdzējām pusēm un nevis par Eiropas Kopienas daļu, līdz kamēr Apvienotā Karaliste vai Īrija (attiecīgi) paziņos Indonēzijas Republikai, ka tā ir uzņēmusies saistības kā Eiropas Kopienas daļa saskaņā ar Protokolu par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam. Tas pats attiecas uz Dāniju saskaņā ar Protokolu par Dānijas nostāju, kas pievienots minētajiem līgumiem."

*(Vieta), (datums)*

Eiropas Kopiena Indonēzijas Republika

Bulgārijas Republika

Beļģijas Karaliste

Čehijas Republika

Dānijas Karaliste

Vācijas Federatīvā Republika

Igaunijas Republika

Grieķijas Republika

Spānijas Karaliste

Francijas Republika

Īrija

Itālijas Republika

Kipras Republika

Latvijas Republika

Lietuvas Republika

Luksemburgas Lielhercogiste

Ungārijas Republika

Maltas Republika

Nīderlandes Karaliste

Austrijas Republika

Polijas Republika

Portugāles Republika

Rumānija

Slovēnijas Republika

Slovākijas Republika

Somijas Republika

Zviedrijas Karaliste

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste